

Kitabu cha Danieli - Nambari mia moja hamsini na sita

Kufunua Maono ya Mwisho ya Danieli: Mtazamo wa Wamileraiti kuhusu Kweli za Kinabii za Leo

Jeff Pippenger
2024-03-24

Tunaanza kuzingatia maono ya mwisho ya Danieli kwa kutumia kanuni inayoakilishwa na Alfa na Omega, inayobainisha kwamba Yeye siku zote hutangaza mwisho tangu mwanzo. Hivyo basi Belteshazzar, ambaye ni Danieli katika mstari wa kwanza kabisa wa maono ya mwisho ya Danieli, angewakilishwa pia katika sehemu ya mwisho ya maono hayo hayo. Tumbaini kwamba Belteshazzar anawakilisha watu wa agano wa Mungu wa siku za mwisho, wanaoelewa maono ya "chazon" ya historia ya kinabii, kama inavyoakilishwa na neno "thing" katika mstari wa kwanza. Maono hayo ya historia ya kinabii ni "mara saba" ya Mambo ya Walawi ishirini na sita yanayolingana na miaka elfu mbili mia tano na ishirini. Belteshazzar pia anaelewa "maono" katika mstari wa kwanza, ambayo ni maono ya "mareh" ya miaka elfu mbili na mia tatu, yanayoakilisha kuonekana kwa ghafla kwa Kristo.

Katika sura ya kumi na mbili, Danieli anawakilisha harakati ya malaika wa kwanza na pia harakati ya malaika wa tatu, kwa kuwa harakati zote mbili zinatimiza mfano wa wanawali kumi. Katika sura ya kumi na mbili kuna angalau kweli tano zilizokuwa sehemu ya harakati ya Wamileraiti, zinazowakilisha kweli ambazo harakati ya malaika wa tatu pia lazima izipitie na kuzielewa. Harakati zote mbili zinatimiza mfano wa wanawali kumi, na wanawali wenye busara wa harakati zote mbili wanatakiwa kuelewa ukweli huo wa kinabii. Harakati zote mbili lazima zielewe kweli ya kwanza ya kinabii ambayo Miller aliongozwa kuitambua, kama inavyowakilishwa na "mara saba" ya Walawi sura ya ishirini na sita. Mambo mengine matatu ya uzoefu na uelewa yaliyo sambamba hupatikana katika mistari michache ya mwisho ya sura hiyo.

Na tangu wakati ule sadaka ya kila siku itakapoondolewa, na chukizo lifanyalo uharibifu litakapowekwa, itakuwa siku elfu moja mia mbili na tisini. Heri yeye angojaye, na afikaye siku elfu moja mia tatu na thelathini na tano. Lakini wewe uende zako hata mwisho; kwa maana utapumzika, nawe utasimama katika fungu lako mwishoni mwa zile siku. Danieli 12:11-13.

Watu wa Mungu waliosalia katika kitabu cha Ufunuo wana sifa kuu tatu za kinabii. Wanashika amri za Mungu, wana imani ya Yesu, na wanadumisha Roho ya Unabii.

Na akaniambia, Andika, Heri wale walioalikwa kwenye karamu ya arusi ya Mwanakondoo. Tena akaniambia, Haya ndiyo maneno ya kweli ya Mungu. Nami nikaanguka miguuni pake kumwabudu. Akaniambia, Angalia, usifanye hivyo: mimi ni mtumishi mwenzako, na wa ndugu zako walio na ushuhuda wa Yesu; abudu Mungu; kwa maana ushuhuda wa Yesu ndiyo roho ya unabii. Ufunuo 19:9, 10.

Wamilleraiti walielewa kwa usahihi kwamba “kile cha kila siku,” katika kitabu cha Danieli, kiliwakilisha upagani, na kwamba “wakati ambapo kile cha kila siku” “kiliondolewa,” ulikuwa mwaka 508. Kukataa kweli hiyo ni kukataa mamlaka ya “ushuhuda wa Yesu,” ambao “ndio Roho ya Unabii,” kwa kuwa Roho ya Unabii inaeleza wazi kwamba Wamilleraiti walikuwa sahihi katika ufahamu wao wa “kile cha kila siku.”

Kisha nikaona, kuhusiana na ‘Kila Siku,’ kwamba neno ‘sadaka’ liliongezwa kwa hekima ya mwanadamu, wala halimo katika andiko; na kwamba Bwana aliwapa wale waliotoa mwito wa saa ya hukumu maoni sahihi juu yake. Umoja ulipokuwapo, kabla ya 1844, karibu wote walikuwa wameungana katika maoni sahihi ya ‘Kila Siku’; lakini tangu 1844, katika mkanganyiko, maoni mengine yamekumbatiwa, na giza na mkanganyiko vimefuata. Review and Herald, Novemba 1, 1850.

Wamilleri walielewa kwamba upinzani wa upagani dhidi ya kupanda kwa upapa madarakani mwaka 538, uliondolewa mwaka 508. Wamilleri walikuwa sahihi, lakini uelewa wao ulikuwa mdogo. Watu wa Mungu wa siku za mwisho, wanaowakilishwa na Belteshaza katika aya ya kwanza, wataona kwamba kipindi cha kutoka mwaka 508 hadi 538 kinawakilisha kipindi cha kinabii ambacho kiliakisiwa na miaka thelathini ya maandalizi katika historia ya Kristo iliyotangulia kutiwa kwake uwezo katika ubatizo wake. Wataona kwamba kipindi hicho cha kinabii pia kinawakilisha kipindi cha kinabii kuanzia 1776 hadi 1798, na kwamba vipindi vyote vitatu hivyo vinawakilisha wakati wa kutiwa muhuri wa wale mia moja arobaini na nne elfu, ulioanza Septemba 11, 2001, na utakamilika katika sheria ya Jumapili ijayo hivi karibuni.

Katika sura ya kumi na mbili, Danieli anawakilisha Wamileraiti na yale mambo matano muhimu ya kweli na uzoefu yanayopaswa kurudiwa miongoni mwa wale wanaowakilishwa na Belteshazzar. Kweli na uzoefu wa tatu wa Wamileraiti ni "mtazamo sahihi wa 'ya kila siku,' ... Bwana alitoa ... kwa wale waliotoa kilio cha saa ya hukumu." Kukataa hiyo kweli ni kukataa maandiko ya Ellen White, ambayo ndiyo Roho ya Unabii. Kweli na uzoefu wa nne wa Wamileraiti, na wa wajumbe wa malaika wa tatu, ni unabii wa miaka elfu moja mia tatu na thelathini na tano, ulioanza mwaka "ya kila siku," ilipoondolewa, mwaka 508.

Kuanzia mwaka 508, miaka elfu moja mia tatu na thelathini na tano inakufikisha hadi mwaka 1843, lakini si 1843 tu, kwa maana unabii huo kwa kweli unabainisha siku ya mwisho kabisa ya mwaka 1843, maana unasema, "Heri yeye anayengoja, na afikaye siku elfu moja mia tatu na thelathini na tano." Neno la Kiebrania lililotafsiriwa kama "afikaye," ni "naga," nalo linamaanisha "kugusa" au "kuweka mikono juu ya". Kwa hiyo unabii unamaanisha kwamba, "heri yeye anayengoja, na" ambaye anagusa au anaweka mikono juu ya mwaka 1843.

Baraka ya kusubiri katika historia ya Wamileraiti ilikuwa kwa wale wanawali werevu walioyapitia kutamaushwa kwa kwanza, lakini wakasubiri maono yaliyokawia. Wakati Wamileraiti waliposubiri “maono yaliyokawia” katika kutimiza mfano wa wanawali kumi, na Habakuki sura ya pili, walibarikiwa. Katika kipindi hicho cha kukawia ndipo wakaona kwamba walikuwa wakitimiza mfano huo, na kwamba mwishoni maono “yatanena.” Kipindi chao cha kusubiri na kutamaushwa kwao kulikuwa kumejengwa juu ya utambuzi usio sahihi kwamba miaka elfu mbili

na mia tatu ingeisha mwaka 1843, lakini maono hayo yalikuwa kwa ajili ya 1844. Kutamaushwa kwao kulitokana na uzoefu wao uliosababishwa wakati mwaka 1843 ulipokwisha bila kurejea kwa Kristo. Kutamaushwa kwao, na baraka iliyotangazwa juu ya wale ambao baadaye walichagua kusubiri, yote yalitegemea siku ya mwisho kabisa ya mwaka 1843, ambayo “inagusa” au “inafikia” 1844.

Uzoefu wa kukatishwa tamaa wa kwanza, kama utimilifu wa mfano wa wanawali kumi, unaeleweka na unarudiwa miongoni mwa wale wanaowakilishwa na Belteshazzar. Ukweli na uzoefu wa tano utakaotambuliwa na wale wanaowakilishwa na Belteshazzar ni kwamba katika "mwisho wa siku", Danieli "atasimama katika fungu lake".

“Danieli amekuwa akisimama katika fungu lake tangu muhuri ulipoondolewa na nuru ya kweli imekuwa ikiangaza juu ya maono yake. Yeye husimama katika fungu lake, akibeba ushuhuda ambao ulipaswa kueleweka mwisho wa siku.” Sermons and Talks, volume 1, 225, 226.

Wamileraiti walipitia mchakato wa utakaso uliotimizwa kupitia ongezeko la maarifa lililotokana na kitabu cha Danieli kilipoondolewa muhuri mwaka 1798. Wale wanaowakilishwa na Belteshazzar watapitia mchakato wa utakaso uliotimizwa kupitia ongezeko la maarifa lililotokana na kitabu cha Danieli kilipoondolewa muhuri mwaka 1989. Pia wataelewa kwamba kitabu cha Danieli kina kusudi maalum katika kutia muhuri wale elfu mia moja arobaini na nne.

"Wakati Mungu anapompa mtu kazi maalum ya kufanya, anapaswa kusimama katika nafasi yake na mahali pake kama alivyofanya Danieli, tayari kuitikia mwito wa Mungu, tayari kutimiza kusudi Lake." Manuscript Releases, juzuu ya 6, 108.

Kama Walaodikia wa zamani, wale wanaowakilishwa na Belteshazzar watatambua kwamba ni kupitia vitabu vya Danieli na Ufunuo, ambavyo ni kitabu kimoja, ndipo uamsho wa mwisho unakamilishwa.

"Vitabu vya Danieli na Ufunuo vinapoeleweka vyema zaidi, waumini watakuwa na uzoefu wa kidini tofauti kabisa. . . Jambo moja bila shaka litaeleweka kutokana na kujifunza Ufunuo—kwamba uhusiano kati ya Mungu na watu Wake ni wa karibu na uliohabitaji." The Faith I Live By, 345.

Kama Walaodikia wa zamani, watakuwa wametambua hali yao ya Laodikia, na wametambua kwamba walikuwa wafu kiroho kama bonde la mifupa mikavu, na kwa kuitikia ushuhuda wa moja kwa moja kuhusu hali yao ya kufa na kupotea, watatambua kwamba hitaji lao la kuwa hai ndilo kipaumbele cha kwanza.

Uamsho wa utauwa wa kweli miongoni mwetu ndilo hitaji letu kubwa zaidi na la dharura kuliko yote. Kutafuta hili kunapaswa kuwa kazi yetu ya kwanza. Ujumbe Uliochaguliwa, kitabu cha 1, 121.

Ahadi ya Biblia ni kwamba kila mtu atafutaye, atapata, na kisha Roho Mtakatifu atawaongoza kuelewa kwamba ni vitabu vya Danieli na Ufunuo vinavyozalisha uamsho unaohitajika.

"Sisi kama watu tutakapoelewa kitabu hiki kinamaanisha nini kwetu, uamsho mkubwa utaonekana miongoni mwetu." Ushuhuda kwa Wahudumu, 113.

Mwisho wa maono ya mwisho ya Danieli, kama yanavyoonyeshwa katika sura ya kumi na mbili, unatambulisha uzoefu unaowazalisha watu wa agano wa Mungu wa siku za mwisho, wanaowakilishwa na Belteshaza, katika mstari wa kwanza wa maono ya mwisho. Huko Danieli, akiwakilishwa kama Belteshaza, anaelewa maono ya ndani ya miaka elfu mbili mia tatu na maono ya nje ya miaka elfu mbili mia tano ishirini. Anaelewa “jambo,” na “maono.” Anaelewa maono ya chazon na maono ya mareh. Anaelewa kukanyagwa chini kwa mahali patakatifu na jeshi, na kurejeshwa kwa mahali patakatifu na jeshi. Anaelewa maono ya Mto Ulayi na Mto Hidekeli yote mawili.

Tutaendelea na utafiti huu katika makala ijayo.

Kuna haja ya kujifunza kwa karibu zaidi neno la Mungu; hasa vitabu vya Danieli na Ufunuo vinapaswa kuzingatiwa kuliko wakati mwingine wowote katika historia ya kazi yetu. Huenda tukawa na machache ya kusema katika baadhi ya mambo, kuhusu mamlaka ya Kirumi na upapa; lakini tunapaswa kutilia mkazo kile ambacho manabii na mitume wameandika kwa uvuvio wa Roho Mtakatifu wa Mungu. Roho Mtakatifu amepanga mambo kwa namna hiyo, katika utoaji wa ule unabii na katika matukio yaliyoonyeshwa, ili kufundisha kwamba chombo cha kibinadamu kinapaswa kuwekwa pasipo kuonekana, kifichwe ndani ya Kristo, na kwamba Bwana Mungu wa mbinguni na sheria Yake viinuliwe. Soma kitabu cha Danieli. Pitia, nukta kwa nukta, historia ya falme zilizowakilishwa humo. Tazama watawala, mabaraza, majeshi yenye nguvu, na uone jinsi Mungu alivyotenda ili kushusha kiburi cha wanadamu, na kuweka utukufu wa kibinadamu mavumbini....

Nuru ambayo Danieli alipokea kutoka kwa Mungu ilitolewa hasa kwa siku hizi za mwisho. Maono aliyoyaona kwenye kingo za Mto Ulai na Mto Hiddekel, ile mito mikubwa ya Shinar, sasa yako katika mchakato wa kutimia, na matukio yote yaliyotabiriwa yatatimia hivi karibuni.

Zingatia hali ya taifa la Wayahudi wakati unabii wa Danieli ulipotolewa.

Tuweke muda zaidi katika kujifunza Biblia. Hatulielewi Neno kama inavyopaswa. Kitabu cha Ufunuo kinaanza kwa kutupa agizo la kuelewa mafundisho yaliyomo ndani yake. 'Heri asomaye, na wale waisikiao maneno ya unabii huu,' Mungu atangaza, 'na wayashikao mambo yaliyoandikwa humo; kwa maana wakati umekaribia.' Sisi kama watu tutakapoelewa kitabu hiki kinamaanisha nini kwetu, uamsho mkubwa utaonekana miongoni mwetu. Hatuyaelewi kikamilifu mafunzo kinayofundisha, licha ya agizo tulilopewa la kuichunguza na kuisoma.

Katika siku za nyuma walimu wametangaza Danieli na Ufunuo kuwa vitabu vilivyotiwa muhuri, na watu wamevigeuzia mgongo. Pazia ambalo fumbo lake linaloonekana limewazuia wengi kuliondoa, limeondolewa na mkono wa Mungu mwenyewe kutoka katika sehemu hizi za Neno Lake. Jina lenyewe 'Ufunuo' linapingana na kauli kwamba ni kitabu kilichotiwa muhuri. 'Ufunuo' humaanisha kwamba jambo la maana limefunuliwa. Kweli za kitabu hiki zimeelekezwa kwa wale wanaoishi katika siku hizi za mwisho. Tunasimama tukiwa pazia limeondolewa katika mahali patakatifu pa mambo matakatifu. Hatupaswi kusimama nje.

Tunapaswa kuingia, si kwa mawazo ya uzembe na ya kukosa heshima, wala kwa hatua za pupa, bali kwa heshima na hofu ya Mungu. Tunakaribia wakati ambapo unabii wa kitabu cha Ufunuo utatimizwa....

Tuna amri za Mungu na ushuhuda wa Yesu Kristo, ulio roho ya unabii. Vito vya thamani isiyokadirika vinapatikana katika neno la Mungu. Wale wanaotafuta neno hili wanapaswa kuweka akili zao zikiwa wazi. Kamwe wasiendekeze hamu iliyo potoka ya kula au kunywa.

Wakifanya hivyo, akili zao zitachanganyikiwa; hawataweza kuvumilia mzigo wa kuchunguza kwa kina ili kubaini maana ya mambo yale yanayohusiana na matukio ya mwisho ya historia ya dunia hii.

Vitabu vya Danieli na Ufunuo vitakapoeleweka vizuri zaidi, waumini watakuwa na uzoefu wa kidini ulio tofauti kabisa. Watapewa mionekano mifupi ya milango ya mbinguni iliyo wazi kiasi kwamba mioyo na akili zao zitaguswa kwa kina na tabia ambayo wote wanapaswa kuikuza ili kufikia heri itakayokuwa thawabu ya wenye mioyo safi.

Bwana atabariki wote watakaotafuta kwa unyenyekevu na upole kuelewa yale yaliyofunuliwa katika Ufunuo. Kitabu hiki kina mambo mengi sana yaliyojawa na umilele na yaliyojaa utukufu, hivi kwamba wote wanaokisoma na kukichunguza kwa bidii hupokea ile baraka ya wale 'wasikiao maneno ya unabii huu, na kuyashika yaliyoandikwa humo.'

Jambo moja bila shaka litaeleweka kutokana na kujifunza kitabu cha Ufunuo—kwamba uhusiano kati ya Mungu na watu Wake ni wa karibu na thabiti.

Uhusiano wa ajabu unaonekana kati ya ulimwengu wa mbingu na dunia hii. Mambo yaliyofunuliwa kwa Danieli baadaye yalikamilishwa na ufunuo uliotolewa kwa Yohana kisiwani Patmo. Vitabu hivi viwili vinapaswa kusomwa kwa makini. Mara mbili Danieli aliuliza, Itakuwa kwa muda gani hadi mwisho wa wakati?

'Nikayasikia, lakini sikuyaelewa; ndipo nikasema, Ee Bwana wangu, mwisho wa mambo haya utakuwa nini? Naye akasema, Enenda zako, Danieli; kwa maana maneno haya yamefungwa na kutiwa muhuri hata wakati wa mwisho. Wengi watatakaswa, na kufanywa weupe, na kujaribiwa; bali waovu watafanya uovu; wala hakuna miongoni mwa waovu atakayefahamu; bali wenye hekima watafahamu. Na tangu wakati sadaka ya kila siku itakapoondolewa, na chukizo la uharibifu litakapowekwa, kutakuwa na siku elfu moja mia mbili na tisini. Heri yeye anayengoja, na kufika hadi siku elfu moja mia tatu thelathini na tano. Lakini wewe, enenda zako hata mwisho; kwa maana utapumzika, na utasimama katika fungu lako mwisho wa siku.'

Ni Simba wa kabila la Yuda ndiye aliyefungua muhuri wa kitabu, na akampa Yohana ufunuo wa yale yanayopaswa kutokea katika siku hizi za mwisho.

Danieli alisimama katika urithi wake kutoa ushuhuda wake, uliotiwa muhuri hadi wakati wa mwisho, wakati ambapo ujumbe wa malaika wa kwanza utatangazwa kwa ulimwengu wetu. Mambo haya ni ya umuhimu usio na kifani katika siku hizi za mwisho; lakini ilhali 'wengi watatakaswa, na kufanywa weupe, na kujaribiwa,' 'waovu watafanya uovu; wala hakuna miongoni mwa waovu atakayeelewa.' Jinsi hili lilivyo kweli! Dhambi ni uvunjaji wa sheria ya Mungu; na wale ambao hawatakubali nuru kuhusu sheria ya Mungu hawataelewa kutangazwa

kwa ujumbe wa malaika wa kwanza, wa pili, na wa tatu. Kitabu cha Danieli kinaondolewa muhuri katika Ufunuo kwa Yohana, na hutuchukua mbele hadi matukio ya mwisho ya historia ya dunia hii.

"Je, ndugu zetu wataweka akilini kwamba tunaishi katikati ya hatari za siku za mwisho? Someni Ufunuo pamoja na Danieli. Fundisheni mambo haya." Ushuhuda kwa Wahudumu, 112-115.